

# ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ



**ПОГОДЖУЮ**

Гарант освітньої програми

Ольга Козлова

"28" серпня 2023 року

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

В.о.завідувача кафедри

Микола Іванів

Протокол засідання кафедри  
рослинництва та агроінженерії ХДАЕУ  
від "21 серпня 2023 року № 1

## **СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ** **Інноваційні технології в садівництві та виноградарстві**

**Рівень вищої освіти – перший( бакалаврський) рівень**

**Освітня програма – Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство**

**Спеціальність – 203 Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство**

**Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство**

**Кропивницький – 2023**

### 1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Інноваційні технології в садівництві та виноградарстві
Факультет	Агрономічний
Назва кафедри	Рослинництва та агроінженерії
Викладач	<b>Козлова Ольга Павлівна</b> , кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва та агроінженерії. Профайл викладача: <a href="https://www.ksau.kherson.ua/agro/kafgenetyky.html">https://www.ksau.kherson.ua/agro/kafgenetyky.html</a>  Наукові інтереси: Агроекологічні особливості застосування біопрепаратів та стимуляторів росту у технології вирощування соняшнику на Півдні України; Нішеві плодові культури.
Контактна інформація	kozlova_o@ksaeu.kherson.ua +38(097)4564312
Графік консультацій	Консультації на кафедрі відбуваються відповідно до затвердженого графіку проведення консультацій на платформі Zoom
Мова викладання	Українська

### 2. Анотація курсу

Анотація курсу	Новітні досягнення у вирощуванні садивного матеріалу для плодкових садів. Прогресивні технології вирощування кореневласних і щеплених саджанців. Проектні інновації у закладанні промислових садів. Проектування і закладання сучасних виноградників. Інновації у вирощуванні плодкових садів та ягідників. Особливості реконструкції виноградників.
Інформаційний пакет дисципліни	<a href="http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/management.php?categoryid=52">http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/management.php?categoryid=52</a>

### 3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета курсу здобути глибокі теоретичні знання та набути практичні навички з вирощування саду за інноваційними технологіями. Підготувати висококваліфікованих спеціалістів в даному напрямку шляхом вивчення теоретичного і практичного курсів навчальної дисципліни та проходження виробничої практики.
Завдання вивчення дисципліни	<b>знати</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- розуміння біологічних особливостей плодової рослини для вмілого керування ростом і плодоношенням;</li><li>- освоєння сучасної технології вирощування садивного матеріалу і проєктно-технологічних інновацій закладання насаджень та догляду за ними;</li><li>- вміле прогнозування і збирання врожаю плодів та ягід;</li><li>- сучасний сортимент України і характеристику та методи його покращення;</li></ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- прогресивні методики і порядок проведення селекційної роботи й апробації;</li> <li>- здатність формувати теоретичні та практичні рекомендації щодо розробки сучасних напрямів удосконалення прогресивної технології вирощування плодкових рослин.</li> </ul> <p style="text-align: center;"><b>уміти</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- володіти інформацією про внутрішній та світовий ринки плодово-ягідної та овочевої продукції та визначати його перспективи;</li> <li>- використовувати закономірності росту і розвитку плодово-овочевої продукції для отримання високої її продуктивності;</li> <li>- розробляти і проектувати закладання сучасних прогресивних садів для різних напрямів господарської діяльності;</li> <li>- уміння формувати власне бачення проблеми та перспектив розвитку сучасного плодово-овочівництва у світі;</li> <li>- складати технологічні карти вирощування плодкових садів за прогресивними інноваційними технологіями;</li> <li>- агробіологічну і технологічну характеристики сорту за існуючими методиками;</li> <li>- проводити апробацію виноградників;</li> <li>- визначати і контролювати якість ручних і механізованих робіт;</li> </ul>
--	---

#### 4. Програмні компетентності та результати навчання

<b>Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу</b>	
<b>Загальні</b>	ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 10. Здатність працювати в команді. ЗК 12. Розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених забезпеченням сталого розвитку України
<b>Спеціальні (фахові)</b>	ФК 1. Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин. ФК 2. Здатність використовувати навички з вирощування посадкового матеріалу плодкових, ягідних культур і винограду, розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів. ФК 3. Здатність використовувати на практиці основні біологічні і агротехнологічні концепції, правила і теорії, пов'язані з плодовими, овочевими рослинами і виноградом. ФК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну інформацію та практичні виробничі і дослідні дані в області садівництва та виноградарства. ФК 8. Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві.
<b>Програмні результати навчання (ПРН)</b>	

<b>ПРН</b>	<p>ПР 3. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства</p> <p>ПР 7. Володіти статистичними методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві</p> <p>ПР 8. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності плодоовочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття</p> <p>ПР 9. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства</p> <p>ПР 12. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної плодово-ягідної продукції та винограду відповідно до діючих вимог</p> <p>ПР 14. Планувати економічно вигідне виробництво плодоовочевої продукції та винограду.</p> <p>ПР 17. Розуміння фундаментальних основ і використання практичних навичок вирощування плодових, овочевих культур і винограду</p> <p>ПР 18. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих і економічних умовах</p>
------------	---

#### 5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

<b>Рік викладання</b>	2023-2024
<b>Семестр</b>	VII
<b>Курс</b>	4
<b>Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента</b>	Обов'язкова компонента (ОК 22)
<b>Пререквізити</b>	Генетика – Гербологія – Фітопатологія – Землеробство – Агрохімія - Фізіологія рослин з основами біохімії
<b>Постреквізити</b>	Помологія – Основи наукових досліджень в плодоовочівництві і виноградарстві – Спеціальне плідівництво – Виробнича практика - Атестація

#### 6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

<b>Кількість кредитів / годин</b>	4\120
<b>Лекції</b>	30
<b>Практичні / Семінарські</b>	30
<b>Лабораторні</b>	
<b>Самостійна робота</b>	60
<b>Форма підсумкового контролю</b>	екзамен

### 7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Платформи Zoom/ Classroom\Moodl
Обладнання	Наочні посібники, лабораторне обладнання, технічні засоби навчання

### 8. Політика курсу

<b>Загальні вимоги</b>	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
<b>Політика щодо дедлайнів і перескладання</b>	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% від 100 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин, згідно графіку перездач.
<b>Політика щодо відвідування</b>	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). По можливості не запізнюватись на заняття. Дотримуватись безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
<b>Політика щодо виконання завдань</b>	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
<b>Академічна доброчесність</b>	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

### 9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
<b>Змістова частина 1 Новітні досягнення у вирощуванні садивного матеріалу</b>							

1	Тема 1	Вступ. Значення якісних саджанців у сучасному плодівництві та виноградарстві	2		2		
	Тема 2	Технологія вирощування щеплених саджанців та його технічне забезпечення	2		2		
2	Тема 3	Стратифікація, щеплення і загартування щеп	2		2	10	
3	Тема 4	Проектування і закладання сучасних виноградників	2		2		
4	Тема 5	Проектування і закладання сучасних ягідників	2		2	10	
		<b>Разом за ЗМ 1</b>	10		10		
	<b>ПК ЗЧ 1</b>					20	20
<b>Змістова частина 2 Сучасні інновації у плодівництві</b>							
5	Тема 6	Інновації у вирощуванні зерняткових плодових культур	4		4	6	
6	Тема 7	Інновації у вирощуванні кісточкових плодових культур	4		4	6	
7	Тема 8	Інновації у вирощуванні нішових плодових культур	2		2	8	
		<b>Разом за ЗМ 2</b>	10		10	20	
	<b>ПК ЗЧ 2</b>						20
<b>Змістова частина 3 Сучасні технології в розсаднику</b>							
8	Тема 9	Сучасні технології вирощування садивного матеріалу ягідних і малопоширених плодових культур	4		2	10	
9	Тема 10	Сучасні технології вирощування садивного матеріалу горіхоплідних культур. Modern technologies for growing planting material of nut crops.	4		2		

10	Тема 11	Ведення документації в плодovому розсаднику	2		6	10	
		<b>Разом за ЗК 3</b>	10		10	20	
	<b>ПК ЗЧ 3</b>						20
	<b>Всього за курс</b>		30		30	60	60

### 10. Форми і методи навчання

<b>Лекція</b>	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювальне-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням технологій викладання на платформі Zoom.
<b>Практичні /Семінарські</b>	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, кейс-методи.

### 11.

#### Поточний контроль

Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; лабораторний контроль; проблемні ситуації тощо.

Вимоги та методи до поточного контролю.

Наприклад: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт, реферат, есе, презентація тощо. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.

#### Підсумковий контроль за змістовою частиною

#### Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є екзамен, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.

Передбачити порядок проведення іспиту

Формою може бути екзамен, комплексний екзамен, екзамен у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), комплексне тестування тощо. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.

Наприклад: форма проведення екзамену – письмова-усна. Види запитань з відкритими відповідями.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

### Розподіл балів з дисципліни плодівництво (екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)													Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1							Змістова частина 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	МКР1	T8	T9	T10	T11	МКР2		
Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 8	Max 4	Max 4	Max 4	Max 4	Max 8	Max 40	Max 100

### 12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

### 13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> <li>Грицаєнко А. О. Плодівництво. К.: Урожай, 2000. 430 с.</li> <li>Куян В. Г. Плодівництво. К.: Аграрна наука, 1998. 152 с.</li> </ol>
--------------------	--



3. Гулько І. П. Клонові підщепи яблуні. К.: Урожай, 1992. 160 с.
  4. Мельник О. В. Вирощування саджанців "кніп-баум" // Новини садівництва. Спеціальний випуск. 2009. 20 с.
  5. Кондратенко Т. Є. Морфологічні ознаки саджанців і живців яблуні районуваних та перспективних сортів. Довідник для апробаторів / Т. Є. Кондратенко, О. М. Кузьмінець. К.: Поліграфкнига, 2008. 120 с.
  6. Копитко П. Г. Удобрення плодових і ягідних культур: Навч. посіб. К: Вища школа, 2001. 206 с.
  7. Ягідні культури / І. М. Ковтун, К. М. Копань, В. С. Марковський, В. А. Оліфер. К: Урожай, 1986. 263 с.
  8. Щепотьєв Ф. Л., Павленко Ф. А., Ріхтер О. А. Горіхи / Ф. Л. Щепотьєв, Ф. А. Павленко, О. А. Ріхтер. К.: Урожай, 1987. 184 с.
  9. Барабаш Н. А. Кісточкові культури. Київ, 1986. 165 с.
  10. „Новини садівництва” – щоквартальний науково-виробничий журнал (1993–2019 рр.).
  11. Szkółkarstwo – щомісячний журнал (Польща).
  12. Помологія / Під ред. М. В. Андрієнка. К.: Урожай, 1994. 351 с.
  13. Матвієнко М. В. Груша в Україні / М. В. Матвієнко, Р. Д. Бабіна, П. В. Кондратенко. К.: Аграрна думка, 2006. 320 с.
  14. Кондратенко Т. Є. Яблуня в Україні. К.: Світ, 2001. 298 с.
  15. Wertheim S. J. Rootstock Guide: Apple, Pear, Cherry, European Plum / S.J. Wertheim / AN Wilhelminadorp, The Netherlands: Fruit Research Station. 1998. P. 144.
  16. Мельничук М. Д. та ін. Біотехнологія рослин: Підручник. К.: ПоліграфКонсалтинг, 2003. 520 с.: іл.
  17. Rejman A., Ścibisz K., Czarniecki B. Szkółkarstwo roślin sadowniczych. Warszawa. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. 2002. P. 167–170.
  18. Періодичне видання // Садівництво по-українськи. 2010 – 2022.
  19. Періодичне видання // Садівництво і виноградарство. Технології та інновації. 2010 – 2022.
- Періодичне видання // Сад, виноград і вино України. 2010 – 2022

<p><b>Додаткова</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ДСТУ 4955:2008 Виноградники. Проектування. Загальні вимоги. [Чинний від 2009-07-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 14 с.</li> <li>2. Методика діагностики морозостійкості сортів та сіянців. Vinograd: веб-сайт. URL: <a href="https://vinograd.info/knigi/metodiki-po-fiziologo-biohimicheskimissledovaniyam/metodika-diagnostiki-morozoustoychivosti-sortov-iseyancev.html">https://vinograd.info/knigi/metodiki-po-fiziologo-biohimicheskimissledovaniyam/metodika-diagnostiki-morozoustoychivosti-sortov-iseyancev.html</a>.</li> <li>3. Леус В.В., Маматов М.В., Посилаєв В.А. Виноградарство. Закладання промислового винограднику: методичні вказівки до виконання курсового проекту для студентів спеціальності 6.100.130 – плодовоовочівництво та виноградарство. Харків, 2006. 28 с</li> </ol>
<p><b>Інформаційні ресурси</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Інститут овочівництва і баштанництва <a href="https://ovoch.com.ua/">https://ovoch.com.ua/</a></li> <li>2. <a href="https://agromage.com/vegetable.php">https://agromage.com/vegetable.php</a></li> <li>3. Бібліотечно-інформаційні ресурси, книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, наукових, науково-технічних та інших бібліотек України: <a href="http://www.irbis-nbuv.gov.ua/">http://www.irbis-nbuv.gov.ua/</a></li> <li>4. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:</li> <li>5. Журнал Агроіндустрія <a href="https://infoindustria.com.ua/tag/zhurnal-agroindustriya/">https://infoindustria.com.ua/tag/zhurnal-agroindustriya/</a></li> <li>6. Агроексперт <a href="https://agroexpert.ua/category/agroexpert/">https://agroexpert.ua/category/agroexpert/</a></li> <li>7. Овочі та фрукти. <a href="https://www.pro-of.com.ua/">https://www.pro-of.com.ua/</a></li> <li>8. АгроЕліта <a href="https://agroelita.info/">https://agroelita.info/</a></li> <li>9. Пропозиція. <a href="https://propozitsiya.com/">https://propozitsiya.com/</a></li> <li>10. Агробізнес сьогодні. <a href="http://agro-business.com.ua/agro.html">http://agro-business.com.ua/agro.html</a></li> <li>11. Agro times <a href="https://agrotimes.ua/magazines/">https://agrotimes.ua/magazines/</a></li> <li>12. Дім сад город <a href="http://www.dimsadgorod.com/">http://www.dimsadgorod.com/</a></li> <li>13. Agro Mage <a href="https://agromage.com/">https://agromage.com/</a></li> <li>14. Український інститут експертизи сортів рослин. <a href="http://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin">http://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin</a></li> </ol>